

**การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน
ของสินค้าแปรรูปเกษตรยาหม่องเสลดพังพอน
Cost and financial return analysis of barleria balm
agricultural processed products**

เจนจิรา ธารินตา (Janejira Thapinta) *

Received: November 21, 2021

Revised: November 30, 2021

Accepted: December 5, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของกลุ่มสินค้าแปรรูปเกษตรสมุนไพร กรณีศึกษา กลุ่มวิสาหกิจยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอน ตำบลยางน่อง ตำบลหนองผึ้ง และตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยวางแผนและรวบรวมข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอน พบว่า ผลิตภัณฑ์ยาหม่องเสลดพังพอนมี 3 ชนิด ได้แก่ ยาหม่องเสลดพังพอนแบบขี้ผึ้งขนาด 55 กรัม ขนาด 25 กรัม และแบบน้ำขนาด 3 มิลลิลิตร โครงการใช้เงินลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 53,000 บาท ต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยของยาหม่องเสลดพังพอนแบบขี้ผึ้งขนาด 55 กรัม 25 กรัม และแบบน้ำขนาด 3 มิลลิลิตรเท่ากับ 32.95 19.81 และ 7.34 บาท แสดงให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์สินค้าแปรรูปเกษตรยาหม่องเสลดพังพอนมีต้นทุนที่ต่ำ มีโอกาสในการสร้างกำไรจากการประกอบการของกลุ่มวิสาหกิจได้

ผลการศึกษาพบว่า กระแสเงินสดรับสุทธิตลอดอายุของโครงการ เท่ากับ 111,471.84 บาท ระยะเวลาคืนทุน 1.25 เดือน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ 84,860.35 บาท และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงร้อยละ 28.08 จากการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินผ่านกระบวนการวิจัยนี้ ทำให้กลุ่มวิสาหกิจยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอนมีการรวบรวมข้อมูลการบัญชีอย่างเป็นระบบ สมาชิกมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของตนเองได้อย่างชัดเจน ผลลัพธ์จากการวิจัยพบว่ากลุ่มวิสาหกิจยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอน

มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินได้ สามารถเปรียบเทียบอัตรากำไรส่วนเกินต่อราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด ประกอบกับการวางแผนส่งเสริมการจัดจำหน่ายยาหม่องแบบน้ำทำให้ยอดขายสูงขึ้น และมีกำไรส่วนเกินสูงสุดอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ: ต้นทุน, ผลตอบแทนทางการเงิน, สินค้าแปรรูปเกษตร, เสลดพังพอน

Abstract

The objective of this research was to study the financial cost – benefit analysis of herbal processed products: barleria balm community enterprise in Nong Phueng, Yang Noeng and Saraphi subdistrict, Saraphi district, Chiang Mai province. A researcher planned and gathered data from focus group discussion and in-depth interview with members of this group. After collecting data, 3 types of the the barleria balm were found which had 55 grams, 25 grams of wax balm and 3 milliliters of water balm. This project was invested in non-current assets as 53,000 baht. The average cost per unit of these 3 kind of the products were 32.95, 19.81 and 7.34 Baht, respectively. These products had low cost and had the opportunity to generate profit from the operation of group.

The research results found that the amount of net cash flow throughout the project was 111,471.84

* อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
Lecturer, Faculty of Business Administration,
The Far Eastern University

baht which payback period was 1.25 months. In addition, the net present value of the project was 84,860.35 Baht and the percentage of Internal Rate of Return was 28.08 %. The analysis of cost and financial returns of this products, allowed the enterprises to collect accounting information systematically, to assign duties and responsibilities of group members clearly.

The outcomes found that the barleria balm enterprise had knowledge and understanding of cost and financial return. They were able to compare gross margin per selling price of each product. In addition, planning to promote the distribution of liquid balm had increased sales and had the highest gross profit concretely.

Keywords: Cost, Financial Return, Agricultural Processed Product, Barleria

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สมุนไพรเป็นผลิตผลจากธรรมชาติที่ได้จากพืช สัตว์ และแร่ธาตุที่มนุษย์นำมาใช้เป็นยา และมีการนำไปผสมกับสารอื่นๆ ตามตำรับยา เพื่อประโยชน์ในการ บำบัดรักษาโรค บำรุงร่างกาย หรือใช้เป็นยา ปัจจุบัน กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสนใจในการศึกษาพืช สมุนไพรเพิ่มขึ้น และมีโครงการวิจัยบรรจุไว้ใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 ที่มุ่งเน้นระบบการผลิต การตลาดและการ ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตทางการเกษตร การเพิ่ม มูลค่าผลผลิตภาคเกษตร และการสร้างบุคลากรด้านการ เกษตร การส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำ การเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรแปรรูปเบื้องต้น อย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลิตผลที่มีศักยภาพตามความ ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ แผนแม่บท แห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ.2560-2564 (กรมการแพทย์แผนไทย และ การแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข, 2560) จังหวัดเชียงใหม่ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตพืชผลทางการ

เกษตรที่สำคัญของประเทศ ซึ่งตำบลยางเนิ้ง ตำบล หนองผึ้ง ตำบลสารภี นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ร่วมกับการทำการเกษตร จึงทำให้ทุกบ้านมี การปลูกพืชผักสวนครัวโดยเฉพาะสมุนไพรเกือบทุก ครัวเรือน เสด็จพวงเป็นหนึ่งพืชสมุนไพรที่นิยม ปลูกกันมากตามบ้าน เนื่องจากสามารถเติบโตได้ดีตาม ธรรมชาติ มีสรรพคุณในการถอนพิษ อาการอักเสบ ต่างๆ ส่งผลให้เกิดการรวมกลุ่มผลิตยาหม่อง เสด็จพวง ในปี 2553 โดยมีนายประเสริฐ ทองจันทร์ เป็นประธานกลุ่ม และได้รับการสนับสนุนจากศูนย์ฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ป่วยในชุมชนแบบองค์รวม วัดต้นเหียว ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้มี การยื่นขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน มีชื่อว่า กลุ่ม วิสาหกิจแปรรูปสมุนไพรยาหม่องเสด็จพวง หมู่ที่ 7 ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ตั้งแต่ปี 2555 จากการ สืบหาการประกอบการของกลุ่มฯ พบว่า การดำเนินการ ของกลุ่มประสบปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ การไม่ทราบ ต้นทุนและผลกำไรจากการดำเนินงานที่แท้จริง และการ เกิดภาวะขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถควบคุมต้นทุนการผลิตยาหม่อง เสด็จพวง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและ วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินผลิตภัณฑ์ ของกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจเกิดแนวทางการลดต้นทุน การดำเนินงาน การกำหนดราคาขายผลิตภัณฑ์อย่าง เหมาะสม อีกทั้งยังสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการ ประกอบการ การเกษตรกลุ่มสมุนไพรอย่างยั่งยืน

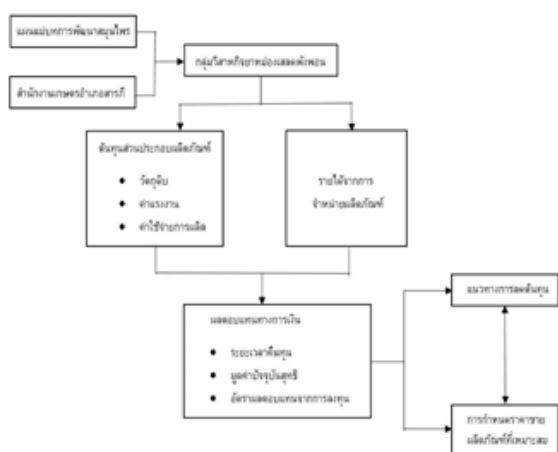
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาต้นทุนสินค้าแปรรูปเกษตรกลุ่มแปรรูปสมุนไพรยาหม่องเสด็จพวง
2. เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนสินค้าแปรรูปเกษตร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินงานใช้เทคนิคการวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยได้ร่วมประชุมกลุ่มย่อยและสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมแบบมีส่วนร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ สารภี จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มต้นด้วยการพิจารณาแผน แม่บทการพัฒนาสมุนไพร ฉบับที่ 12 เพื่อวางแผนการ ทำงาน รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น สืบหาพื้นที่การปลูก เสด็จพวง และศึกษาขั้นตอนการแปรรูปให้เป็นยา

หม่องแบบซีฟิ่งและแบบน้ำ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาศึกษา ต้นทุนสินค้าแปรรูป ได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต แล้วนำไปวิเคราะห์ผลตอบแทนสินค้าแปรรูปเกษตร โดยใช้เครื่องมือทางการเงิน ได้แก่ ระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ และอัตราผลตอบแทนภายใน ส่งผลให้กลุ่มวิสาหกิจมีแนวทางการลดต้นทุนการดำเนินงาน และสามารถกำหนดราคาขายผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมต่อไป ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจแปรรูปสมุนไพรยาหม่องเสลดพังพอน จำนวน 10 คน (คิดเป็นร้อยละ 100) ของประชากร

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ การวิจัยแบบมีส่วนร่วม ประชุมกลุ่มย่อย และสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลาในการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลเป็นระยะเวลา 4 เดือน (มกราคม - เมษายน 2561) โดยจัดประชุมกลุ่มย่อยและสัมภาษณ์เชิงลึก มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม ได้แก่ รายละเอียดการรวมกลุ่ม ชนิดของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

2. ข้อมูลต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอน ได้แก่ ต้นทุนส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต

3. ข้อมูลผลตอบแทนจากการผลิต ผลิตภัณฑ์ยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอน ได้แก่ ผลตอบแทนจากรายได้จากการจำหน่ายยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอน และการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนินงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ทำการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากสมาชิกในกลุ่ม เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนการผลิต ยาหม่องเสลดพังพอนแต่ละชนิด ส่วนประกอบของต้นทุนผลิตภัณฑ์ ได้แก่ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการดำเนินงาน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งเอกสาร และการค้นคว้าผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสลดพังพอน การหาส่วนประกอบของต้นทุนผลิตภัณฑ์ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งเป็น 6 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจ เพื่อให้ทราบถึงประวัติของกลุ่มผลิตยาหม่องเสลดพังพอน ปัจจัยในการประกอบธุรกิจ แหล่งเงินทุน หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ประเภทของสินค้าที่ทำการผลิต

2. การวิเคราะห์ ต้นทุน เป็นการศึกษาค้นคว้าส่วนประกอบของต้นทุนที่ใช้ในการผลิตยาหม่องเสลดพังพอน ประกอบไปด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ต้นทุนในการผลิต และค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน

3. การวิเคราะห์ผลตอบแทน เป็นการศึกษาค้นคว้าผลตอบแทนที่ได้รับจากการผลิตยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอน คือ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอน การศึกษาค้นคว้านี้ ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลต้นทุนตั้งแต่ มกราคม 2561 - เมษายน 2561

และใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคำนวณรายจ่ายในการดำเนินงานตลอดอายุโครงการ 5 ปี

4. การวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทน โดยเมื่อได้ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทน จะนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วน ดังนี้ อัตรากำไรต่อต้นทุน อัตรากำไรต่อค่าขาย และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

5. ประเมินการในอนาคต เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนผลิตภัณฑ์ยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอนว่าจะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างไร โดยจะเป็นการประมาณการเพิ่มขึ้นหรือการลดลงจากปีฐาน ได้แก่ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และกระแสเงินสดรับสุทธิ

6. การประเมินโครงการ โดยเมื่อได้ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์จะนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการประเมินโครงการ โดยใช้เครื่องมือทางการเงิน 3 วิธี คือ ค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) หรือ IRR และระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนยาหม่องเสลดพังพอน เริ่มมีการจัดตั้งกลุ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2553 โดยการรวมกลุ่ม จากการรับสมัครผู้ที่สนใจจำนวน 10 คน ได้รับการสนับสนุนจากวัดต้นเหียว ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพครอบครัวจวบจวนบึง เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2555 ที่ประชุมมีมติให้ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ที่สำนักงานเกษตรอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยมอบหมายให้ประธานกลุ่มเป็นผู้จดทะเบียน เลขรหัส 6-50-19-01-00-28 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2555 มีชื่อว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรเสลดพังพอน หมู่ที่ 7 ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ในปี 2560 ได้มีการรวมกลุ่มอย่างเป็นทางการพร้อมทั้งได้รับคำสั่งซื้อจากฐานลูกค้ากลุ่มเดิม ปัจจุบันได้มีการแปรรูปเสลดพังพอนเป็นผลิตภัณฑ์ 3 ชนิด ได้แก่ ยาหม่องแบบขี้ผึ้งขนาดบรรจุ 55 กรัม ยาหม่องแบบขี้ผึ้งขนาดบรรจุ 25 กรัม และยาหม่องแบบน้ำ ขนาดบรรจุ 3 มิลลิลิตร โดยมีผลการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ต้นทุนสินค้าแปรรูปเกษตรกลุ่มแปรรูปสมุนไพรยาหม่องเสลดพังพอน

การคำนวณต้นทุนยาหม่องเสลดพังพอน สามารถจำแนกออกเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรก และต้นทุนส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ ซึ่งประกอบด้วยวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายในการลงทุน เป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้สำหรับการจัดหาสินทรัพย์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ซึ่งถือเป็นเงินลงทุนในระยะยาว และเป็นเงินลงทุนในการจัดหาสินทรัพย์ตอนปลายปี พ.ศ. 2555 เริ่มใช้งานเมื่อต้นปี 2556

ตาราง 1 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน พ.ศ.2556

รายการ	จำนวน (หน่วย)	มูลค่าต่อ หน่วย (บาท)	มูลค่ารวม (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)
ที่ดิน	1	30,000	30,000	-	-
อาคาร	1	10,000	10,000	5	2,000
รถจักรยานยนต์	1	13,000	13,000	5	2,600
รวม			53,000		4,600

จากตาราง 1 พบว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจากการลงทุนเริ่มแรกมีมูลค่ารวม 53,000 บาท อายุการใช้งานของสินทรัพย์ 5 ปี ค่าเสื่อมราคาต่อปีเท่ากับ 4,600 บาท

2. ต้นทุนการผลิตตามส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ (Product Cost) การแปรรูปสมุนไพรยาหม่องเสลดพังพอน เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยมีส่วนประกอบของต้นทุนผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 วัตถุดิบทางตรง (Direct Materials)

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลการผลิตยาหม่องเสลดพังพอนภายในระยะเวลา จำนวน 4 เดือน พบว่าปริมาณการผลิตยาหม่องเสลดพังพอนแบบน้ำ 3 มิลลิลิตร ผลิตมากที่สุด จำนวน 1,740 ขวด รองลงมาคือแบบขี้ผึ้งขนาดบรรจุ 55 กรัม และ แบบขี้ผึ้งขนาด 25 กรัม จำนวน 1,274 และ 648 ขวด ตามลำดับ สำหรับวัตถุดิบทางตรงของยาหม่องเสลดพังพอนแบบขี้ผึ้งทั้งสองขนาดจะใช้วัตถุดิบในอัตราส่วนเท่ากัน แตกต่างกันเฉพาะลักษณะการบรรจุเท่านั้น คิดเป็นจำนวนเงิน 893.44 บาท เมื่อนำมาบรรจุขนาด 55 กรัม จะได้ผลิตภัณฑ์จำนวน 49 ขวด และ บรรจุขนาด 25 กรัม จะได้ผลิตภัณฑ์จำนวน 108 ขวด ส่วนยาหม่อง

เมล็ดพันธุ์แบบน้ำขนาดบรรจุ 3 มิลลิลิตร ใช้วัตถุดิบทางตรงคิดเป็นจำนวนเงิน 923.44 บาท เมื่อนำมาบรรจุขวด จะได้ผลิตภัณฑ์จำนวน 580 ขวด สามารถนำมาคำนวณเป็นต้นทุนวัตถุดิบทางตรงในการผลิตยาหม่องเมล็ดพันธุ์ ดังแสดงตาราง 2

ตาราง 2 ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงในการผลิตยาหม่องเมล็ดพันธุ์

รายการ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	รวม (บาท)
แบบซี่ฝัก 55 กรัม	706.05	998.06	2,013.70	787.78	4,505.59
แบบซี่ฝัก 25 กรัม	622.48	314.26	986.30	347.27	2,270.31
แบบน้ำ 3 มิลลิลิตร	1,671.47	1,687.68	-	1,864.95	5,224.10

จากตาราง 2 พบว่า ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงในการผลิตยาหม่องเมล็ดพันธุ์แบบซี่ฝักขนาด 55 กรัม เดือนมีนาคม และเดือนเมษายน มีต้นทุนวัตถุดิบทางตรง จำนวนเท่ากันคือ 8,039.43 บาท แบบซี่ฝักขนาด 25 กรัม เดือนมกราคม และเดือนมีนาคม มีต้นทุนวัตถุดิบทางตรง จำนวนเท่ากันคือ 1,879.20 บาท ส่วนแบบน้ำ 3 มิลลิลิตร มีต้นทุนวัตถุดิบทางตรง เท่ากันทุกเดือน คือ จำนวน 923.44 บาท

2.2 ค่าแรงงานทางตรง (Direct Labor)

การคำนวณค่าแรงงานทางตรง คำนวณโดยใช้ข้อมูลจากการจัดบันทึกย้อนหลัง และการประมาณการโดยใช้ข้อมูลปริมาณการผลิตมาประกอบกันเพื่อคำนวณหาค่าแรงงานทางตรงที่จ่ายไป จากการศึกษาขั้นตอนการผลิตยาหม่องเมล็ดพันธุ์ มีรายละเอียดดังนี้

1) เตรียมสมุนไพร เสด็จพันธุ์พันธุ์ – ตัวเมียมาหั่นเป็นชิ้นๆ ให้ละเอียด

2) ตั้งไฟเติมน้ำมันระกำ นำสมุนไพรที่หั่นเป็นชิ้นๆ ใส่ลงไป (ไฟปานกลาง) คั่วประมาณ 5 – 10 นาที เพื่อให้ให้น้ำมันสกัดเอาสารที่มีประโยชน์ออกมาจากสมุนไพร ยกขึ้นพักไว้

3) หั่นพาราฟิน เป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ลงไปให้หมด ตั้งไฟ นาวาสลีน มาผสมลงไปจนจนส่วนผสมทั้งสองอย่าง ละลายเป็นเนื้อเดียวกัน จากนั้นเติมเมนทอลกับการบูรลงไป กวนให้ละลายแล้วกลง

4) เติมน้ำมันสมุนไพรที่เตรียมไว้ลงไป โดยเทกรองเอากากออก จากนั้นเติมน้ำมันระกำลงไปผสมกวนให้เข้ากัน

5) เติมน้ำมันสมุนไพรเพื่อความสวยงาม และบรรจุในภาชนะที่เตรียมไว้

ภาพประกอบ 2 การแปรรูปสมุนไพรยาหม่อง

โดยขั้นตอนการผลิตยาหม่องเมล็ดพันธุ์มีค่าแรงงานเป็นรายวัน วันละ 300 บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินรวม 3,000 บาท สามารถคำนวณตามวิธีปันส่วนตามต้นทุนของกิจกรรม ของการผลิตยาหม่องเมล็ดพันธุ์แบบซี่ฝัก และแบบน้ำ รายละเอียดแสดงดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าแรงงานทางตรงของการผลิตยาหม่องเมล็ดพันธุ์

รายการ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	รวม (บาท)
แบบซี่ฝัก 55 กรัม	706.05	998.06	2,013.70	787.78	4,505.59
แบบซี่ฝัก 25 กรัม	622.48	314.26	986.30	347.27	2,270.31
แบบน้ำ 3 มิลลิลิตร	1,671.47	1,687.68	-	1,864.95	5,224.10

จากตาราง 3 พบว่า ค่าแรงงานทางตรงการผลิตยาหม่องเมล็ดพันธุ์แบบน้ำ 3 มิลลิลิตร มากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ แบบซี่ฝัก 55 กรัม และ แบบซี่ฝัก 25 กรัม ตามลำดับ

2.3 ค่าใช้จ่ายในการผลิต (Manufacturing Overhead)

ค่าใช้จ่ายการผลิต เป็นต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการผลิตยาหม่องเมล็ดพันธุ์ นอกเหนือจากรายการต้นทุนวัตถุดิบทางตรง และต้นทุนค่าแรงงานทางตรง ซึ่งผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ สังเกตเพื่อเก็บข้อมูลอย่างละเอียดทำให้ทราบข้อมูลของค่าใช้จ่ายการผลิตดังนี้

1) ค่าน้ำมันยานพาหนะ จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มผู้ผลิตยาหม่องเมล็ดพันธุ์พบว่า ค่าน้ำมันยานพาหนะ จำนวนเงิน 200 บาท /เดือน

2) ค่าเชื้อเพลิงในกระบวนการผลิต จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มผู้ผลิตยาหม่องเสลดพังพอนพบว่า ค่าเชื้อเพลิง จำนวนเงิน 150 บาท /เดือน

3) ค่าน้ำในกระบวนการผลิต จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มผู้ผลิตยาหม่องเสลดพังพอนพบว่า ค่าน้ำ จำนวนเงิน 100 บาท /เดือน

4) ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตยาหม่องเสลดพังพอน จากตารางที่ 1 สามารถนำมาคำนวณค่าเสื่อมราคาต่อปีตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน โดยนำราคาทุนที่ซื้อมาต้นปีหารด้วยอายุการใช้งาน พบว่า ค่าเสื่อมราคาอาคาร และค่าเสื่อมราคารถจักรยานยนต์ เท่ากับ 2,000 และ 2,600 บาทต่อปี ตามลำดับ

5) ค่าบรรจุภัณฑ์ การผลิตยาหม่องเสลดพังพอนมีขนาดบรรจุภัณฑ์ 3 ขนาด ประกอบด้วยแบบซีฟ้าง 55 กรัม ขวดและฝา จำนวนเงิน 4.80 บาท แบบซีฟ้าง 25 กรัม ขวดและฝา จำนวนเงิน 4.10 บาท ส่วนแบบน้ำ 3 มิลลิลิตร ขวด ฝาและลูกกลิ้ง จำนวนเงิน 3.80 บาท

6) ค่าฉลาก การติดฉลากจะติดที่บริเวณขวดและฝาขวด สำหรับการผลิตยาหม่องแบบซีฟ้าง 55 กรัม และ 25 กรัม ราคาฉลากต่อขวดคือ 1.95 บาท ส่วนยาหม่องเสลดพังพอนแบบน้ำ ราคาฉลากต่อขวดคือ 0.95 บาท ซึ่งจะติดฉลากเฉพาะขวดเท่านั้น

จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มผู้ผลิตยาหม่องเสลดพังพอน ค่าใช้จ่ายในการผลิตของยาหม่องเสลดพังพอน ลำดับที่ 1) ถึง 6) เป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนของการผลิตยาหม่องเสลดพังพอนทั้ง 3 ชนิด ที่ทำการจดบันทึกและผู้วิจัยร่วมสังเกตการณ์ สามารถแสดงผลการคำนวณ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าใช้จ่ายการผลิตของยาหม่องเสลดพังพอน

รายการ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	รวม (บาท)
ค่าน้ำมันยานพาหนะ	200.00	200.00	200.00	200.00	800.00
ค่าเชื้อเพลิง	150.00	150.00	150.00	150.00	600.00
ค่าน้ำ	100.00	100.00	100.00	100.00	400.00
ค่าเสื่อมราคา	383.33	383.33	383.33	383.33	1,533.32
ค่าบรรจุภัณฑ์แบบซีฟ้าง 55 กรัม	1,176.00	1,646.40	2,116.80	1,176.00	6,115.20
ค่าบรรจุภัณฑ์แบบซีฟ้าง 25 กรัม	885.60	442.80	885.60	442.80	2,656.80
ค่าบรรจุภัณฑ์แบบน้ำ 3 มิลลิลิตร	2,204.00	2,204.00	-	2,204.00	6,612
ค่าฉลากแบบซีฟ้าง 55 กรัม	477.75	668.85	859.95	477.75	2,484.30
ค่าฉลากแบบซีฟ้าง 25 กรัม	421.20	210.60	421.20	210.60	1,263.60
ค่าฉลากแบบน้ำ 3 มิลลิลิตร	551.00	551.00	-	551.00	1,653.00

จากตาราง 4 พบว่า แบบซีฟ้างขนาด 55 กรัมมีค่าใช้จ่ายดังกล่าวมากที่สุด รองลงมาเป็นยาหม่องแบบ

ซีฟ้างขนาด 25 กรัม และยาหม่องแบบน้ำ ขนาด 3 มิลลิลิตร ตามลำดับ ทำให้สามารถแสดงค่าใช้จ่ายการผลิตรวมของการผลิตยาหม่องทุกชนิด แสดงดังตาราง 5

ตาราง 5 ต้นทุนการผลิตยาหม่องเสลดพังพอนเฉลี่ยต่อขวด

รายการ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อขวด (บาท)
แบบซีฟ้าง 55 กรัม	29.00	28.70	30.18	43.91	32.95
แบบซีฟ้าง 25 กรัม	18.78	19.80	20.56	20.11	19.81
แบบน้ำ 3 มิลลิลิตร	9.70	9.73	-	10.04	7.34

จากตาราง 5 พบว่า ยาหม่องเสลดพังพอนแบบซีฟ้าง 55 กรัม มีต้นทุนต่อหน่วย 32.95 บาท แบบซีฟ้าง 25 กรัม มีต้นทุนต่อหน่วย 19.81 บาท และ แบบน้ำ 3 มิลลิลิตร มีต้นทุนต่อหน่วย 7.34 บาท ตามลำดับ

2.4 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่ม มีดังนี้

1) ค่าโทรศัพท์ ทางกลุ่มใช้โทรศัพท์ของประธานกลุ่มเป็นผู้รับคำสั่งซื้อ ติดต่อซื้อวัตถุดิบ ซึ่งประธานกลุ่มใช้โทรศัพท์แบบเติมเงิน โดยเติมเงินเดือนละ 300 บาท

2) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ เป็นค่าซ่อมบำรุง ได้แก่ ค่าตรวจเช็คสภาพ ค่าเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง และค่าอะไหล่ ซึ่งในเดือนมกราคมถึง เมษายน มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถยนต์ รวมเป็นเงิน 100 บาท

3) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประกอบด้วย ค่าเครื่องเขียน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ตั้งแต่เดือนมกราคมถึง เมษายน รวมเป็นเงิน 100 บาท ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ตั้งแต่ เดือนมกราคม - เมษายน รวม 500 บาท

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ผลตอบแทนสินค้าแปรรูปเกษตร

ผลตอบแทนจากการผลิตยาหม่องเสลดพังพอนหรือกระแสเงินสดรับสุทธิจากการดำเนินงาน เป็นผลต่างระหว่างกระแสเงินสดรับจากการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยรายได้จากการผลิตยาหม่องเสลดพังพอนกับกระแสเงินสดจ่ายจากการดำเนินงาน ดังนี้

1. รายได้จากการขาย

การคำนวณรายได้จากการขาย สามารถคำนวณได้จากปริมาณการผลิตยาหม่องเสลดพังพอนแต่

ละแบบคูณด้วยราคาขาย ซึ่งราคาขายยาหม่อง
 เสด็จพวงแบบซี่ผึ้ง 55 กรัม ราคา 80 บาท แบบซี่ผึ้ง
 25 กรัม ราคา 40 บาท และ แบบน้ำ 3 มิลลิลิตร ราคา
 35 บาท ทางกลุ่มมีนโยบายผลิตตามคำสั่งซื้อลูกค้า จึง
 ไม่มีสินค้าคงเหลือ ผู้วิจัยได้พิจารณาไปสั่งซื้อกับยอดที่
 ผลิตได้ในแต่ละเดือน พบว่าทางกลุ่มผู้ผลิตยาหม่อง
 เสด็จพวงขายปลีกทั้งหมดร้อยละ 100 โดยแสดง
 ยอดขายสุทธิ ดังตาราง 6

ตาราง 6 ยอดขายสุทธิ

รายการ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน
แบบซี่ผึ้ง 55 กรัม	19,600	27,440	35,280	19,600
แบบซี่ผึ้ง 25 กรัม	8,640	4,320	8,640	4,320
แบบน้ำ 3 มิลลิลิตร	20,300	20,300	-	20,300
รวม	48,540	52,060	43,920	44,220

จากตาราง 6 พบว่า เดือนมกราคม มียอดขาย
 สุทธิเท่ากับ 48,540 บาท เดือนกุมภาพันธ์ ยอดขาย
 สุทธิเท่ากับ 52,060 บาท เดือนมีนาคม ยอดขายสุทธิ
 เท่ากับ 43,920 บาท และเดือนเมษายน ยอดขายสุทธิ
 เท่ากับ 44,200 บาท

2. กำไรส่วนเกิน การคำนวณหากำไรส่วนเกิน
 ทำให้ทราบถึงความสามารถในการกำไรส่วนเกินของยา
 หม่องเสด็จพวงแต่ละขนาด เพื่อเป็นประโยชน์ในการ
 ควบคุมต้นทุนการผลิตสินค้าและการกำหนดราคาขาย
 โดยกำไรส่วนเกินของแต่ละผลิตภัณฑ์ แสดงดังตาราง 7

ตาราง 7 กำไรส่วนเกิน

รายการ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน
แบบซี่ผึ้ง 55 กรัม	12,495.65	17,596.05	21,972.37	8,841.29
แบบซี่ผึ้ง 25 กรัม	4,583.72	2,181.40	4,198.90	2,148.39
แบบน้ำ 3 มิลลิลิตร	14,672.29	14,656.08	-	14,478.10
รวม	31,751.66	34,433.53	26,171.27	25,467.78

จากตาราง 7 พบว่า กำไรส่วนเกินในเดือน
 กุมภาพันธ์มีจำนวน 34,433.53 บาท รองลงมาคือ เดือน
 มกราคม จำนวนเงิน 31,751.66 บาท เดือนมีนาคม
 มีจำนวน 26,171.27 บาท และเดือนเมษายน มีจำนวน
 เงิน 25,467.78 บาท

3. การคำนวณกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน
 กระแสเงินสดจากการดำเนินงานสามารถคำนวณได้จาก
 ผลต่างระหว่างกระแสเงินสดรับจากการดำเนินงานกับ
 กระแสเงินสดจ่ายจากการดำเนินงานและกระแสเงินสด
 จ่ายจากการลงทุนโดยกระแสเงินสดรับจากการ
 ดำเนินงานเกิดจากรายได้ที่เป็นตัวเงิน คือ รายได้จาก

การจำหน่ายยาหม่องเสด็จพวงของกลุ่ม ส่วนกระแส
 เงินสดจ่ายจากการดำเนินงานเกิดจากรายจ่ายที่เป็นตัว
 เงินประกอบด้วย เงินลงทุน ต้นทุนผลิต ค่าใช้จ่ายในการ
 ขายและบริหาร ดังตาราง 8

ตาราง 8 กระแสเงินสดสุทธิ

รายการ	พ.ศ.2556 เริ่มลงทุน	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน
กระแสเงินสดรับ :					
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินค้า (อ้างอิงจากรายการที่ 7)		48,540.00	52,060.00	43,920.00	44,220.00
กระแสเงินสดจ่าย :					
ต้นทุนผลิตที่เป็นเงินสด (อ้างอิงจากรายการที่ 5) หักด้วยค่าเสื่อมราคา		6,136.57	6,173.67	4,446.77	5,512.15
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		500.00	500.00	500.00	500.00
รวมกระแสเงินสดจ่าย		6,636.57	6,673.67	4,946.77	6,012.15
กระแสเงินสดคงเหลือ		41,904.43	45,386.33	38,973.23	38,207.85
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน(รายการที่ 1)	53,000.00				
กระแสเงินสดสุทธิ	(53,000.00)	41,904.43	45,386.33	38,973.23	38,207.85
ยอดรวมกระแสเงินสดสุทธิ 164,471.84 บาท					

จากตาราง 8 พบว่า พ.ศ 2556 มีกระแสเงินสด
 จ่ายจากการลงทุนจำนวน 53,000 บาท เดือนมกราคม
 มีกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานจำนวน
 41,904.43 บาท เดือนกุมภาพันธ์ มีกระแสเงินสดสุทธิ
 จากการดำเนินงานมากที่สุด จำนวน 45,386.33 บาท
 รองลงมา คือ เดือนมกราคม และเดือนมีนาคม มีกระแส
 เงินสดสุทธิจากการดำเนินงานจำนวน 41,904.43 และ
 38,973.23 บาท ตามลำดับ

4. การประเมินผลตอบแทนจากโครงการลงทุน
 จากข้อมูลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน (Cost
 Benefit Analysis) ในการลงทุนกลุ่มวิสาหกิจยาหม่อง
 เสด็จพวง พอน ใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อประเมิน
 ผลตอบแทน ดังนี้

4.1. งวดระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)

งวดระยะเวลาคืนทุน เป็นการวัดช่วง
 ระยะเวลาที่กิจการจะได้รับผลตอบแทนหรือผลประโยชน์
 ในรูปของเงินสด การคำนวณหางวดระยะเวลาคืนทุน
 ต้องใช้วิธีการคำนวณสะสมผลตอบแทนแต่ละปี เพื่อให้
 ได้จำนวนเท่ากับเงินที่ลงทุนครั้งแรก กระแสเงินสดรับ
 สุทธิของเดือนมกราคม ถึง เมษายน ดังตาราง 9

ตาราง 9 กระแสเงินสดรับสุทธิ

เดือน	กระแสเงินสด รับสุทธิ	เงินลงทุน	กระแสเงินสด สุทธิสะสม
มกราคม	41,904.43	(53,000.00)	(11,095.57)
กุมภาพันธ์	45,386.33		34,290.76
มีนาคม	38,973.23		73,263.99
เมษายน	38,207.85		111,471.84

จากตาราง 9 พบว่าในเดือนมกราคม กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานหักด้วยเงินลงทุน เป็นผลให้กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานสะสม น้อยกว่าเงินลงทุนเท่ากับ 11,095.57 เดือนกุมภาพันธ์ กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานสะสมมากกว่าเงินลงทุน 34,290.76 บาท เดือนมีนาคม กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานสะสมมากกว่าเงินลงทุน 73,263.99 บาท เดือนเมษายน กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานสะสมมากกว่าเงินลงทุน 111,471.84 บาท ใช้เวลาคืนทุนที่ประมาณ 1.25 เดือน

4.2 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value)

การประเมินมูลค่าปัจจุบันของเงินสดรับสุทธิของกลุ่มผลิตยาหม่องเสลดพังพอน ประเมินตั้งแต่กระแสเงินสดเดือนมกราคม ถึง เมษายน และมูลค่าปัจจุบันสุทธิใช้อัตราคิดลดร้อยละ 7 ต่อปี คืออัตราเงินกู้สำหรับสินเชื่อบุคคลของบริษัทมหาชนธนาคารกรุงไทย จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 แสดงดังตาราง 10

ตาราง 10 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ

เดือน	กระแสเงินสดรับสุทธิ	อัตราคิดลด 7%	มูลค่าปัจจุบัน (PV)
มกราคม	41,904.43	0.9346	39,163.88
กุมภาพันธ์	45,386.33	0.8734	39,640.42
มีนาคม	38,973.23	0.8163	31,813.85
เมษายน	38,207.85	0.7130	27,242.20
มูลค่าปัจจุบัน (PV)			137,860.35
เงินลงทุนเริ่มแรก			53,000
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)			84,860.35

จากตาราง 10 สามารถคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิจากการดำเนินงานเท่ากับ 137,860.35 บาท หักด้วยเงินลงทุนเริ่มแรก 53,000 บาท มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีจำนวน 84,860.35 บาท ซึ่งมีมูลค่าเป็นบวก แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดสุทธิ เมื่อคำนึงถึงมูลค่าของเงินตามระยะเวลาแล้ว มากกว่าเงินลงทุนเริ่มแรก ดังนั้นโครงการดังกล่าวจึงเป็นโครงการที่น่าสนใจและมีความเป็นไปได้ในการลงทุน

4.3 อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุน (Internal Rate of Return)

การประเมินอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของกลุ่มผลิตยาหม่องเสลดพังพอน จะประเมินตั้งแต่กระแส

เงินสดสุทธิของปีเดือนมกราคม ถึง เมษายน แสดงดังตาราง 11

ตาราง 11 มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราคิดลด

เดือน	กระแสเงินสดรับสุทธิ	PVIF (r= 24%)	PV	PVIF (r= 36%)	PV
มค	41,904.43	0.8065	33,795.92	0.7353	30,812.33
กพ	45,386.33	0.6504	29,519.27	0.5407	24,540.39
มีค	38,973.23	0.5245	20,441.46	0.3975	15,491.86
เมย	38,207.85	0.4230	16,161.92	0.2923	11,168.15
รวมมูลค่าปัจจุบัน			99,918.57		82,012.73
ผลต่าง			46,918.57		29,012.73

จากตาราง 11 พบว่า การคำนวณหาอัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุน โดยอัตราดอกเบี้ยที่เป็นอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง IRR ของกลุ่มผลิตยาหม่องเสลดพังพอน มีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 24 ถึงร้อยละ 36 จากนั้นทำการคำนวณโดยเปรียบเทียบเพื่อหาค่า IRR ดังตาราง 12

ตาราง 12 การหาค่า IRR

NPV		
ร้อยละ 24	46,918.57	6,081.43
IRR	53,000	
ร้อยละ 36	29,012.73	
ผลต่าง	81,962.00	17,905.84

$$\text{IRR} = 24 + \frac{6,081.43}{17,905.84}$$

$$= 4.08$$

$$= 24 + 4.08$$

$$= 28.08 \%$$

โครงการลงทุนมีค่า IRR เท่ากับ ร้อยละ 28.08 ซึ่งสูง กว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ ดังนั้นโครงการนี้สามารถยอมรับการลงทุนได้ ผลการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของกลุ่มผลิตยาหม่องเสลดพังพอน พบว่า มีระยะเวลาคืนทุน 1.25 เดือน มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 84,860.35 บาท และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงคิดเป็นร้อยละ 28.08

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของสินค้าแปรรูปเกษตรกลุ่มสมุนไพร กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจยาหม่องสมุนไพรสดฟังพอน สามารถสรุปผลดังนี้

1. การศึกษาต้นทุนสินค้าแปรรูปเกษตรกลุ่มแปรรูปสมุนไพรยาหม่องสดฟังพอน พบว่า เงินลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในช่วงปลายปี พ.ศ.2556 มีจำนวน 53,000 บาท ต้นทุนการผลิตยาหม่องสดฟังพอน ประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ต้นทุนค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต แต่ละผลิตภัณฑ์มีต้นทุนการผลิต ดังนี้ แบบซีฟุ้งขนาด 55 กรัม จำนวน 32.95 บาท แบบซีฟุ้งขนาด 25 กรัม จำนวน 19.81 บาท และแบบน้ำ ขนาด 3 มิลลิลิตร จำนวน 7.34 บาท

2. การวิเคราะห์ผลตอบแทนสินค้าแปรรูปเกษตร พบว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนจากการศึกษานี้ โดยนำเครื่องมือการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจลงทุนมาช่วยในการตัดสินใจ คือ งวดระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ และอัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุน พบว่า กระแสเงินสดรับสุทธิตลอดอายุของโครงการ 5 ปี เท่ากับ 164,471.84 บาท ระยะเวลาคืนทุน 3 เดือน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ 84,860.35 บาท และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงร้อยละ 67.32 เป็นโครงการที่น่าตัดสินใจลงทุนเนื่องจาก มีระยะเวลาคืนทุนอยู่ในอายุโครงการ มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก และมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ

อภิปรายผล

กลุ่มวิสาหกิจยาหม่องสดฟังพอนหลังจากได้รับทราบต้นทุนการผลิตยาหม่องสดฟังพอนในแต่ละขนาดจากการจัดทำบัญชีของกลุ่มดังต่อไปนี้ แบบซีฟุ้ง 55 กรัม ต้นทุนต่อหน่วย 32.95 บาท แบบซีฟุ้ง 25 กรัม มีต้นทุนต่อหน่วย 19.81 บาท และแบบน้ำ มีต้นทุนต่อหน่วย 7.34 บาท ซึ่งการได้มาของตัวเลขต้นทุนยาหม่องสดฟังพอน ทางกลุ่มได้รวบรวมข้อมูลการบัญชีอย่างเป็นระบบโดย มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่ การวางแผนการจัดซื้อ บรรจุภัณฑ์ ฉลาก ในปริมาณที่สามารถส่งผลิตได้ในราคาส่ง ส่งผลให้ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์

การวิเคราะห์ผลตอบแทนของกลุ่มยาหม่องสดฟังพอน พบว่า การกำหนดราคาขายของยาหม่องแต่ละขนาดประกอบด้วย แบบซีฟุ้ง 55 กรัม จำหน่าย 80 บาท แบบซีฟุ้ง 25 กรัม จำหน่าย 40 บาท และ แบบน้ำ จำหน่าย 35 บาท เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับต้นทุนของยาหม่องแต่ละขนาด มีอัตรากำไรขั้นต้น แบบซีฟุ้ง 55 กรัม เท่ากับ 24.95 บาท แบบซีฟุ้ง 25 กรัม เท่ากับ 20.19 บาท และ แบบน้ำ เท่ากับ 27.66 บาท เมื่อทางกลุ่มได้รับรู้ผลตอบแทนของแท้จริงของยาหม่องสดฟังพอนแต่ละชนิด ทางกลุ่มได้ประชุมปรึกษากันเพื่อวางแผนส่งเสริมการจัดจำหน่ายยาหม่องแบบน้ำให้มียอดขายเพิ่มขึ้น เนื่องจากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีต้นทุนที่ต่ำและกำไรขั้นต้นสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

1. การกำหนดราคาขายสินค้า ควรกำหนดให้สัมพันธ์กับต้นทุนและช่องว่างระหว่างราคาขายปลีก ควรกำหนดให้มีราคาห่างกันเป็นอัตราร้อยละ ไม่ควรใช้การประมาณการ โดยการกำหนดราคาที่เหมาะสมอาจอาศัยข้อมูลจากตาราง 7 ประกอบการตัดสินใจได้
2. ควรมีการออกหาลูกค้ารายใหม่เพิ่ม จะทำให้ตลาดของผลิตภัณฑ์กว้างขึ้น และที่สำคัญควรมุ่งเน้นการขายตลาดโดยเน้นทำตลาดในสินค้าที่สามารถทำกำไรให้กลุ่มได้สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข. (2560). *แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1*. กรุงเทพฯ: บริษัท ทีเอส อินเตอร์-พรีนท์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.